

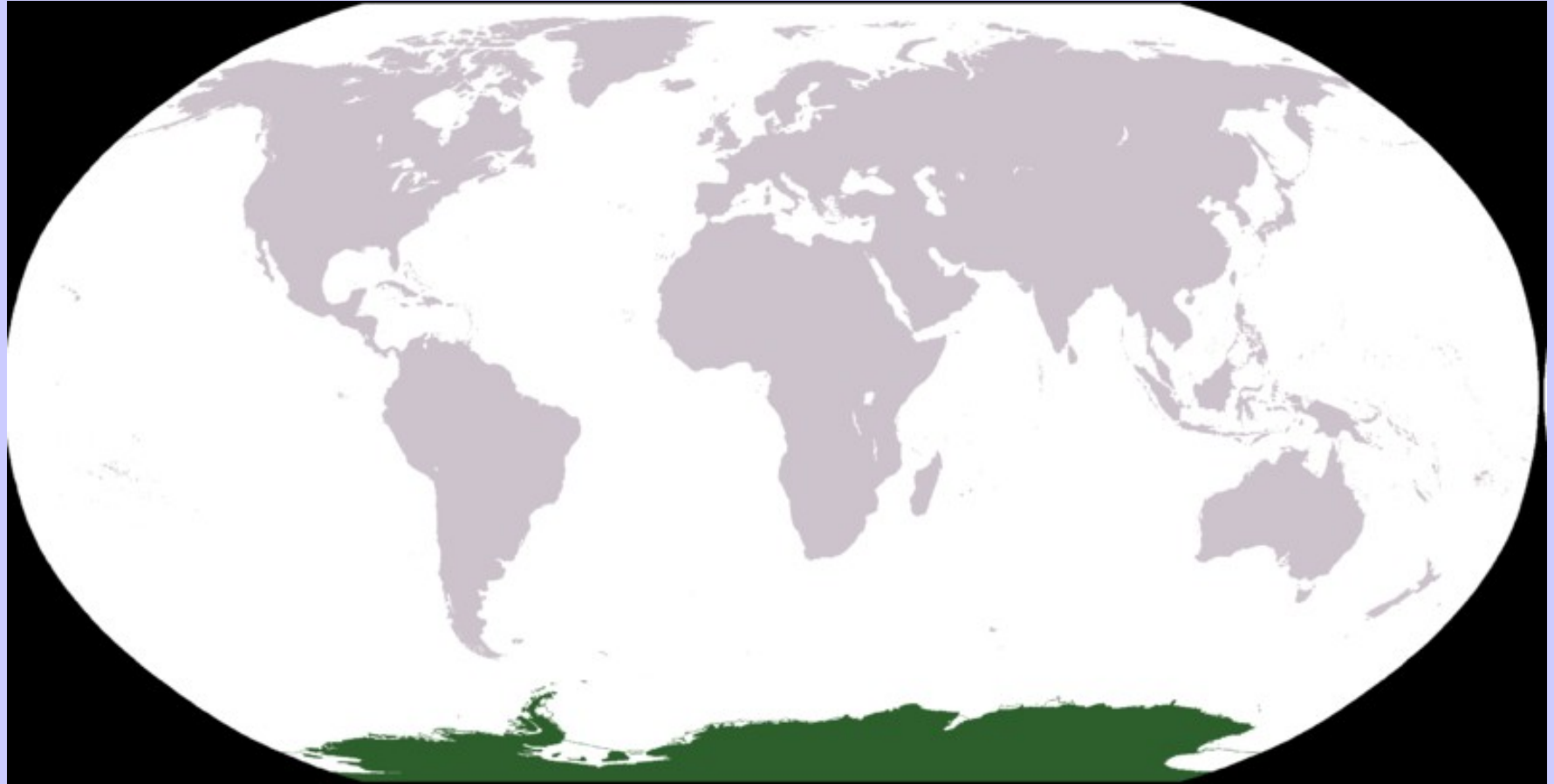
ANTARKTIDA

nejchladnější kontinent

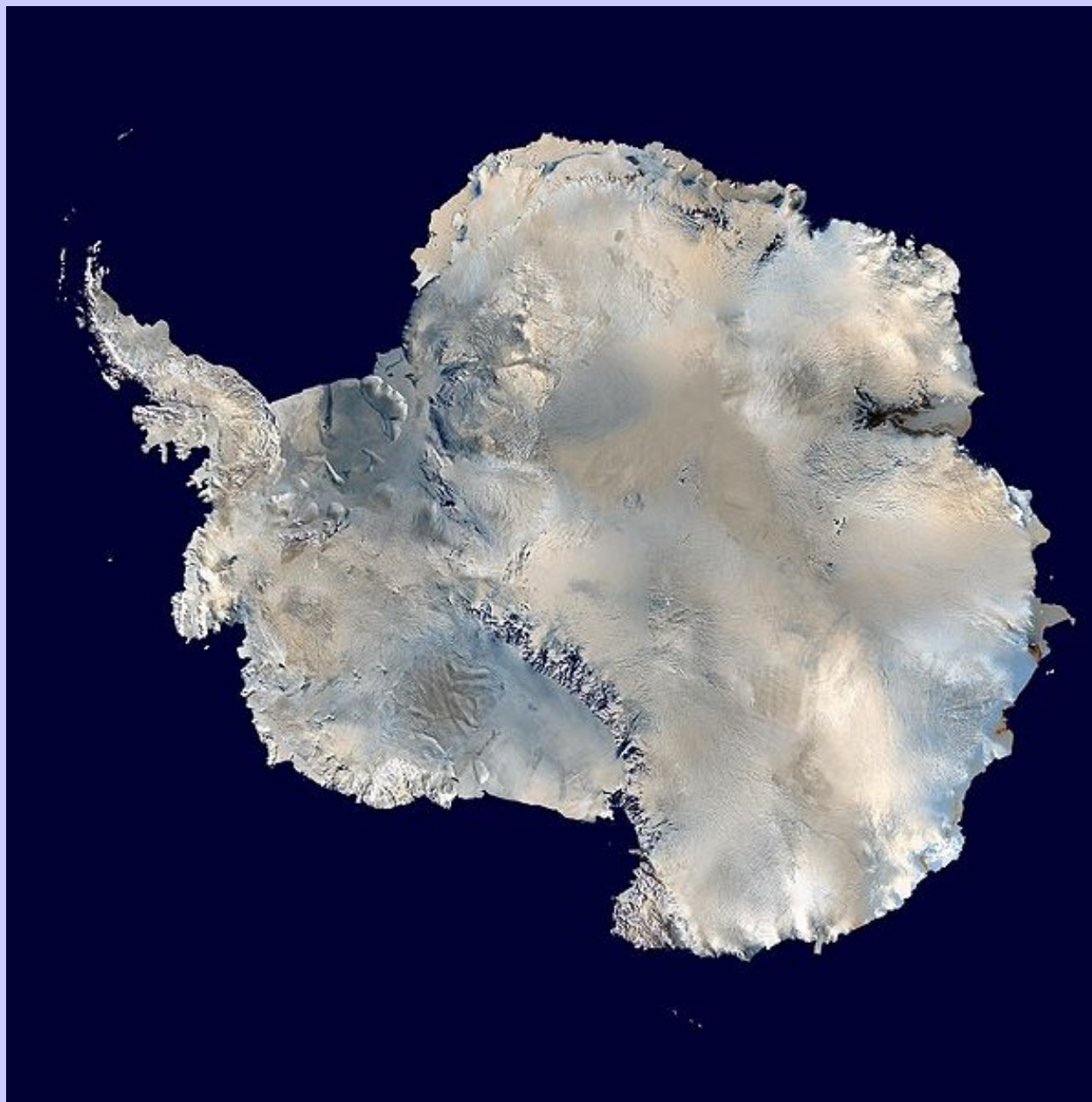

ANTARKTIDA

- z řec. *Antarktikí* = proti severu
- kontinent rozkládající se kolem jižního pólu, omýván Atlantským, Indickým a Tichým oceánem
- rozloha: 14 mil. km² (zaledněno 13,7 mil. km²)
- střídání polárního dne a noci

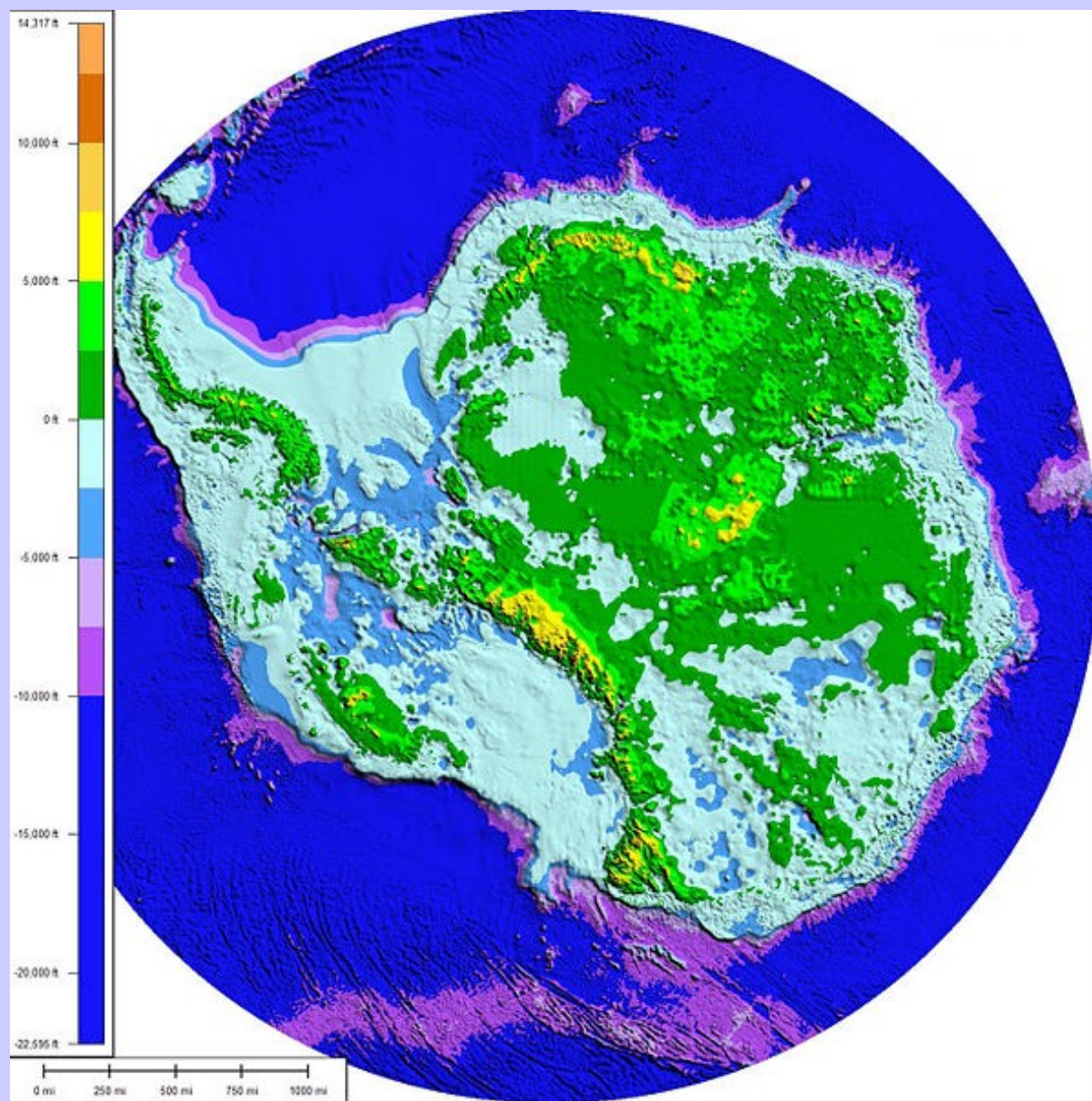
ANTARKTIDA

Povrch

- průměrná výška je 1830 m n.m. (včetně ledového příkrovu, mocnost ledu Ø 1980 m, max. až 4776 m)
- objem ledu – 24, 9 mil. km³ (80 % světových zásob sladké vody)
- pohoří: Ellsworthovo pohoří (Winson Masiff – 4897 – 5140 m n.m.), Transantarktické pohoří
- četná jezera, žádné vodní toky
- málo členité pobřeží lemováno šelfovými ledovci (dno do – 200 m)– Rossův, E. Ronneové, Filchnerův, Ameryho
- poloostrov: Antarktický
- zálivy: Rossovo moře, Weddellovo moře
- množství ostrovů

Kdyby nebyla zaledněná

Póly na Antarktidě

- jižní pól (2835 m n.m.), výzkumná stanice Amundsen-Scott
- jižní magnetický pól (200 km od pobřeží směrem k Austrálii)
- pól relativní nedostupnosti (nejhůře dostupná část)
- pól chladu ($-89,2^{\circ}\text{C}$ z r.1983, nejnižší naměřená teplota na Zemi, stanice Vostok)

Podnebí

- extrémně chladné – v létě -10 až -40 °C, v zimě -40 až -70 °C (málo sluneční energie)
- extrémně suché, minimum srážek (10-20 cm sněhu za rok)
- extrémně větrné – hlavně při pobřeží (50 - 60 m/s)

Flóra a fauna

- méně rostlin než živočichů
- 3 kvetoucí rostliny a 50 druhů mechů a lišejníků, řasy, houby – kolem pobřeží a na okolních ostrovech
- kytovci, tuleni, mroži, 8 druhů tučňáků, chaluhy, albatrosi, buřňáci, korýši, plankton

Historie Antarktidy

- až do 20. let 19. století naprosto neznámá – těžko přístupná pro lodě (silné bouře, ledové kry) + obtížné podmínky pro přežití
- 1821 doplula k pobřeží tuleňářská loď
- 15. 12. 1911 dosáhl jižního pólu Nor Roald Amundsen
- 17. 1. 1912 stanul na jižním pólu i Brit Robert Scott, na zpáteční cestě ovšem jeho výprava zahynula
- 1935 – 1. žena na Antarktidě Norka Nikelsonová

- Roald Amundsen

- Robert Scott

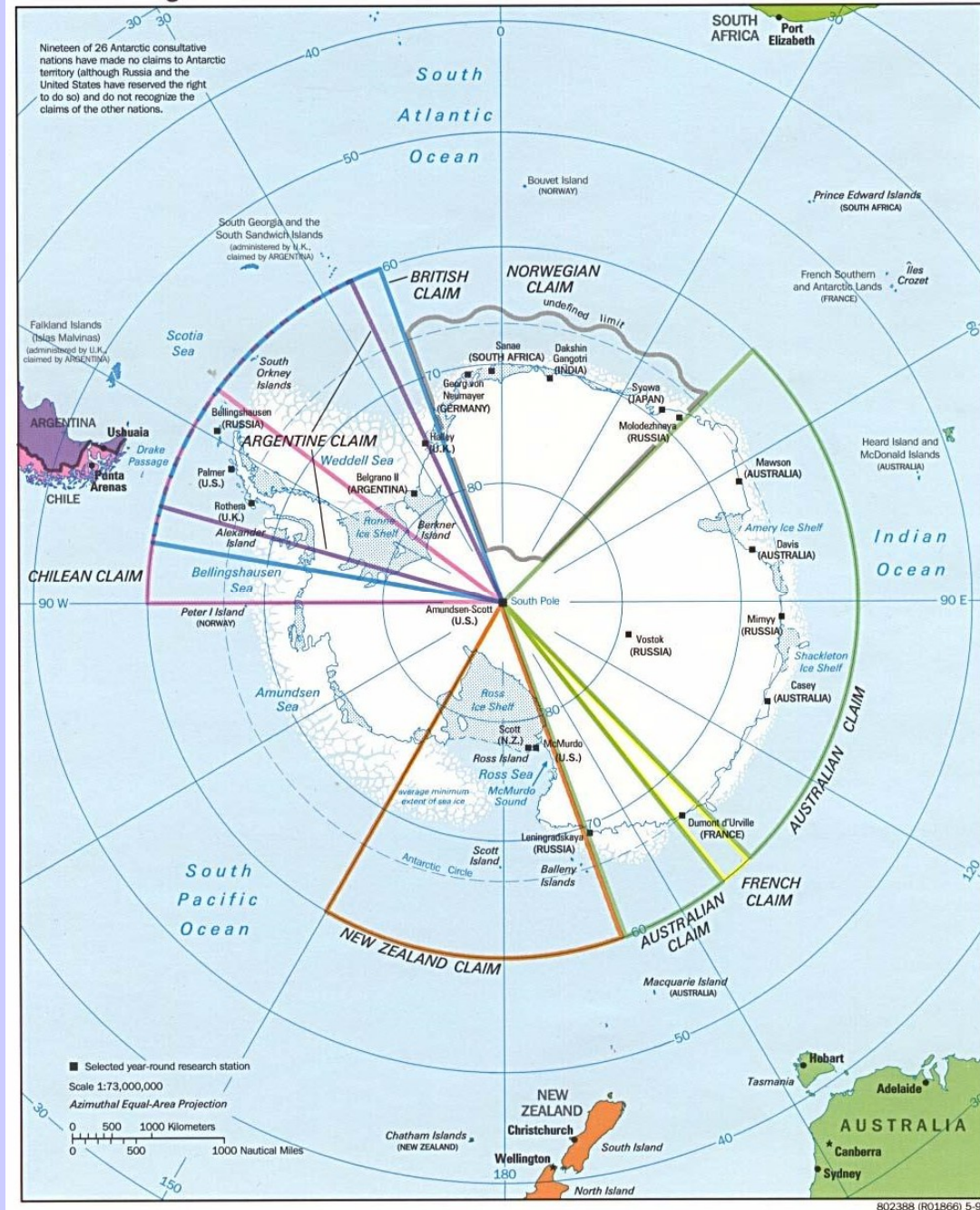
Obyvatelstvo

- osídlení není trvalé
- v létě počet dočasných obyvatel až 5000 (zahrnutí rybáři a turisté), v zimě asi 1000
- většinou zaměstnanci tuleňářských základů a vědeckých výzkumných stanic z mnoha států (Brit., Jap., Něm., Rus., USA, ČR)

Mezinárodní smlouvy

- některé státy si rozdělily Antarktidu na sektory – mezinárodně neuznáno
- 1977 – státy se zavázaly, že nebudou využívat nerostné bohatství
- 1991 - Madridský protokol - dohoda o komplexní ochraně životního prostředí a ekosystémech na Antarktidě
- 1998 – zákaz těžby na 50 let

Antarctic Region

sektory států v Antarktidě

Hospodářský význam

- velké přírodní a nerostné bohatství
- netěženo kvůli špatným podmínkám a odlehlosti
- ložiska černého uhlí, ropy, zemního plynu, železné rudy, cínu, mědi, zlata, diamantů, uranu, manganu
- tuleni a velryby se přestali lovit – hrozilo vyhynutí, rybolov se nevyplácí
- projekty na využití velkých zásob sladké vody

Obrázky a zdroje

- <http://hvezdnysnilek2.blog.cz/en/1005/antarktida-obrazky>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:LocationAntarctica.png>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Antarctica_6400px_from_Blue_Marble.jpg
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:AntarcticBedrock.jpg>
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Emperor_penguin.jpg
- <http://www.gamepark.cz/blog.asp?id=30768>
- http://www.albatrostr.com/albatros_sites.html
- <http://ichlasblg.blogspot.com/2010/10/berbagai-macam-bentuk-plankton.html>

- <http://vtm.zive.cz/aktuality/jak-se-zivi-nejvetsi-tvor-planety>
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/archive/7/7d/20100622000203%21Nlc_amundsen.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Robert_Falcon_Scott
- <http://www.history-map.com/picture/000/Antarctic-region.htm>
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Antarktida>
- Zeměpis pro 6.a 7. ročník – Planeta Země a její krajiny, učebnice SPN, Praha 2000.....